

Gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera profesionālās kvalifikācijas pamatprasības

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – gaisvadu un kabeļlīniju elektromontieris.
2. Profesijas kods – nav.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatzdevumu kopsavilkums:
– gaisvadu un kabeļlīniju elektromontieris veic gaisvadu un kabeļlīniju izbūvi – montē gaisvadu līniju elementus, kabeļlīnijas un to elementus, transformatora apakšstacijas, veic to apkalpošanu.

Gaisvadu un kabeļlīniju elektromontieris strādā elektroapgādes, celtniecības un montāžas uzņēmumos vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja ievērot normatīvo dokumentu prasības gaisvadu un kabeļlīniju montāžas un ekspluatācijas darbu veikšanai, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas atbilstoši konkrētā darba specifikai.

2. Spēja lasīt un izprast tehnisko dokumentāciju, tehnoloģiskās kartes, elektroiekārtu ražotāja instrukcijas, iekšējās instrukcijas, veicot gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera pienākumus.

3. Spēja sagatavoties gaisvadu un/vai kabeļlīniju montāžas darbu veikšanai atbilstoši konkrētajam tehniskajam projektam un izvēlēties nepieciešamo tehnoloģisko aprīkojumu.

4. Spēja montēt gaisvadu līniju elementus (balstus, vadus, armatūru), kabeļlīnijas un to elementus (tranšeju veidošana, kabeļu guldīšana, gala un savienojošās uzmavas montāža).

5. Spēja izvēlēties tehniskajām prasībām atbilstošus mēraparātus, pārbaudes iekārtas un instrumentus, veikt un precīzi saglabāt elektrisko un neelektrisko lielumu un vērtību mērījumus, veikt nepieciešamo elektroiekārtu ieregulēšanu.

6. Spēja veikt gaisvadu un kabeļlīniju remonta un uzturēšanas darbus saskaņā ar instrukcijām, izmantojot atbilstošus instrumentus, mehānismus, palīgierīces.

7. Spēja novērst defektācijas laikā atklātos gaisvadu un kabeļlīniju bojājumus, veikt plānveida elektroiekārtu tehnisko apkopi, piedalīties ārkārtas situāciju novēršanā.

8. Spēja veikt darbu augstumā.

9. Spēja lasīt un izprast detaļu rasējumus un skices

10. Spēja veikt atslēdznieka darbus, lai nodrošinātu elektroiekārtu montāžu, apkalpošanu un ekspluatāciju.

11. Spēja izvēlēties atbilstošus materiālus nepieciešamo detaļu izgatavošanai.

12. Spēja izprast darba vides iespējamus riskus, veikt gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera darba pienākumus atbilstoši darba aizsardzības prasībām.

13. Spēja ievērot vides aizsardzības prasības.

14. Spēja lietot darba aizsardzības līdzekļus.

15. Spēja veikt darbus atbilstoši tehniskajai dokumentācijai, patstāvīgi organizēt darbu un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

16. Spēja strādāt komandā, sazināties ar darba uzdevumā iesaistītajiem speciālistiem un klientiem, veicot gaisvadu un kabeļlīniju montāžas darbus.

17. Spēja nodrošināt darba procesā radušos atkritumu šķirošanu.

18. Spēja ievērot ugunsdrošības noteikumus, vajadzības gadījumā atbilstoši rīkoties, atpazīt un izvēlēties konkrētajai situācijai piemērotus ugunsdzēsības līdzekļus.

19. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.
20. Spēja sniegt pirmo palīdzību.
21. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.
22. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.
23. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Atrast un izvērtēt gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera darba aizsardzības reglamentējošo dokumentāciju atbilstoši veicamajam darbam.
2. Ievērot normatīvo dokumentu prasības gaisvadu un/vai kabeļlīniju montāžas un ekspluatācijas darbu veikšanai, izmantojot nepieciešamās tehnoloģijas atbilstoši konkrētā darba specifikai.
3. Sagatavot darba vietu atbilstoši darba veikšanas tehniskajam projektam, novērtēt darba vietas sagatavotības atbilstību veicamajam montāžas darbam gaisvadu un kabeļlīnijās.
4. Lasīt, izprast un lietot tehnisko dokumentāciju, tehnoloģiskās kartes, tehniskos apzīmējumus, elektroiekārtu ražotāja instrukcijas, iekšējās instrukcijas.
5. Ievērot normatīvo dokumentu prasības gaisvadu un kabeļlīniju montāžas darbu veikšanā.
6. Atpazīt un izmantot atbilstošus materiālus montāžas darbu veikšanai kabeļu un gaisvadu līnijās.
7. Izmantot atbilstošus instrumentus, mehānismus un palīgierīces montāžas darbu veikšanai kabeļlīnijās un gaisvadu līnijās.
8. Montēt gaisvadu līniju elementus (balstus, vadus, armatūru).
9. Veikt darbus augstumā.
10. Montēt kabeļlīnijas un to elementus (tranšeju veidošana, kabeļu guldīšana, gala un savienojošās uzmavas montāža).

11. Sagatavot darba vietu atbilstoši norādījumiem.
12. Novērtēt darba vietas sagatavotības atbilstību veicamajiem gaisvadu un kabeļlīniju uzturēšanas darbiem.
13. Lietot atbilstošus materiālus gaisvadu un kabeļlīniju remonta un uzturēšanas darbu veikšanai.
14. Izmantot atbilstošus instrumentus, mehānismus, palīgierīces uzturēšanas un remonta darbiem kabeļlīnijās un gaisvadu līnijās.
15. Izvēlēties atbilstošus mērinstrumentus un veikt mērījumus, pareizi nolasīt un reģistrēt nolasītos rādījumus.
16. Veikt nepieciešamos ieregulēšanas darbus atbilstoši noteiktajiem parametriem.
17. Veikt elektroiekārtu tehnisko apkopi atbilstoši normatīvajām prasībām.
18. Apskates laikā novērtēt, piefiksēt un novērst gaisvadu un kabeļlīniju trases stāvokli un ekspluatācijas laikā radušos bojājumus.
19. Veikt plānveida remonta darbus, izmantojot elektromontiera darba instrumentus.
20. Lasīt tehniskos rasējumus un skices.
21. Izvēlēties darbam atbilstošus atslēdznieka instrumentus un elektroinstrumentus.
22. Veikt atslēdznieka darbus (montēt izjaucamus un neizjaucamus savienojumus, taisnot, cirst, liekt, zāģēt, urbt, slīpēt, nostiprināt, griezt montāžas materiālus, griezt vītņi, lodēt).
23. Strādāt ar elektroinstrumentiem un citas piedziņas rokas instrumentiem.
24. Piedalīties ārkārtas situāciju un avārijas seku novēršanā gaisvadu un kabeļlīnijās, veikt nepieciešamos remonta darbus.
25. Izvērtēt iespējamos riskus, veicot gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera darba pienākumus.

26. Šķirot gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera darba procesā radušos atkritumus.

27. Ievērot darba aizsardzības prasības.

28. Sniegt pirmo palīdzību.

29. Ievērot ugunsdrošības noteikumus, veicot gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera pienākumus, lietot ugunsdrošības aizsardzības līdzekļus.

30. Izvēlēties un lietot atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.

31. Veikt darbus, ievērojot vides aizsardzības prasības.

32. Sazināties ar darba uzdevumā iesaistītajiem speciālistiem un klientiem, strādāt komandā.

33. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

34. Novērtēt sava paveiktā darba rezultāta atbilstību tehniskajam projektam.

35. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas principus.

36. Sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

1.1. būvniecības pamati;

1.2. elektrotehnikas pamati;

1.3. teorētiskā mehānika;

1.4. atkritumu šķirošana;

1.5. saskarsmes psiholoģija;

1.6. profesionālā ētika;

1.7. terminoloģija valsts valodā un vienā svešvalodā.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

2.1. gaisvadu un kabeļlīniju ekspluatācijas darbu noteikumi;

2.2. gaisvadu un kabeļlīniju montāžas darbu kvalitātes prasības;

- 2.3. iespējamie riska faktori gaisvadu un kabeļlīnijās;
- 2.4. elektrisko shēmu apzīmējumi;
- 2.5. materiālu veidi un analogi;
- 2.6. darba tiesisko attiecību normas;
- 2.7. ugunsdrošība;
- 2.8. vides aizsardzība.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

3.1. gaisvadu līniju montāžas un ekspluatācijas darbi, izmantojamās tehnoloģijas;

3.2. kabeļlīniju montāžas un ekspluatācijas darbi, izmantojamās tehnoloģijas;

3.3. gaisvadu un kabeļlīniju montāžas, uzturēšanas un remonta darbos izmantojamie instrumenti, mehānismi un palīgierīces un to lietošana;

3.4. gaisvadu un kabeļlīniju montāžas, uzturēšanas un remonta darbos izmantojamie materiāli;

3.5. atslēdznieka darba instrumenti un to lietošana;

3.6. darba aizsardzība, aizsardzības līdzekļi un to lietošana;

3.7. elektriskie un mehāniskie mērinstrumenti;

3.8. elektrodrošība;

3.9. elektroiekārtu ekspluatācijas noteikumi un instrukcijas;

3.10. saskarsme;

3.11. pirmā palīdzība;

3.12. svešvaloda;

3.13. valsts valoda;

3.14. ugunsdrošības aizsardzības līdzekļi un to lietošana.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba un vides aizsardzības prasību ievērošana.	1.1. pārzināt darba aizsardzību reglamentējošo dokumentāciju; 1.2. izpildīt darba aizsardzības prasības; 1.3. izpildīt ugunsdrošības prasības; 1.4. izmantot atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus; 1.5. iepazīties ar vides aizsardzības prasībām saskaņā ar veicamajiem darbiem.
2. Tehnisko prasību ievērošana, veicot montāžas un ekspluatācijas darbus.	2.1. iepazīties ar montāžas darbu tehnisko dokumentāciju (instrukcijas, ražotāja standarti, tehnoloģiskās kartes); 2.2. iepazīties ar ekspluatācijas darbu tehnisko dokumentāciju (instrukcijas, ražotāja standarti, tehnoloģiskās kartes); 2.3. izpildīt normatīvo dokumentu prasības, veicot gaisvadu un kabeļlīniju montāžas darbu veikšanā; 2.4. izpildīt normatīvo dokumentu prasības gaisvadu un kabeļlīniju ekspluatācijas darbu veikšanā; 2.5. iepazīties ar gaisvadu un/vai kabeļlīniju montāžas un ekspluatācijas darbu veikšanai nepieciešamajām tehnoloģijām.
3. Gaisvadu un/vai kabeļlīniju montāžas darbu veikšana.	3.1. iepazīties ar konkrētā tehniskā projekta dokumentāciju; 3.2. sagatavot darba vietu montāžas darbu veikšanai; 3.3. izvēlēties materiālus atbilstoši veicamajiem montāžas darbiem; 3.4. izvēlēties darba rīkus un mehānismus atbilstoši veicamajiem montāžas darbiem; 3.5. veikt gaisvadu un/vai kabeļlīniju montāžas darbus saskaņā ar tehniskā projekta prasībām un normatīvajiem dokumentiem; 3.6. novērtēt sava paveiktā darba kvalitātes atbilstību tehniskās dokumentācijas prasībām; 3.7. veikt darba gaitā radušos atkritumu šķirošanu un utilizāciju.
4. Gaisvadu un/vai kabeļlīniju uzturēšanas darbu veikšana.	4.1. iepazīties ar veicamā darba tehnoloģiskajām kartēm un instrukcijām; 4.2. sagatavot darba vietu uzturēšanas darbu veikšanai; 4.3. izvēlēties materiālus, darba rīkus un

	<p>mehānismus atbilstoši veicamajiem uzturēšanas darbiem;</p> <p>4.4. veikt nepieciešamo elektroiekārtu ieregulēšanu un profilaktiskos mērījumus atbilstoši uzdotajam darbam;</p> <p>4.5. veikt elektroiekārtu tehnisko apkopi atbilstoši veicamajam darbam;</p> <p>4.6. veikt gaisvadu un kabeļlīniju trases plānveida un ārkārtas apskates;</p> <p>4.7. veikt gaisvadu un kabeļlīniju elektroiekārtu plānveida un ārkārtas remontus.</p>
5. Atslēdznieka darbu veikšana.	<p>5.1. nolasīt nepieciešamās detaļas rasējumu;</p> <p>5.2. izvēlēties veicamajam darbam atbilstošus atslēdznieka instrumentus;</p> <p>5.3. izgatavot vienkāršās detaļas;</p> <p>5.4. veikt vienkāršo detaļu apstrādes darbus.</p>

Gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrādes darba grupa:

- Guntars Mošāns – eksperts, AS "Latvijas elektriskie tīkli", meistars;
 Jānis Auziņš – eksperts, SIA "Vidzemes energoceltnieks", darbu vadītājs;
 Valdis Kaliksons – eksperts, SIA "Vidzemes energoceltnieks", darbu vadītājs;
 Jānis Pārups – eksperts, AS "Latvijas elektriskie tīkli", meistars;
 Deniss Vinokurovs – eksperts, SIA "RECK", darbu vadītājs;
 Ieva Bruksle – moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētāja;
 Gints Burvis – moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētājs.

Gaisvadu un kabeļlīniju elektromontiera profesionālās kvalifikācijas pamatprasību eksperti:

- Osvalds Makreckis – AS "Sadales tīkls", mācību centra vadītājs";
 Inta Sīpola – Latvijas arodbiedrības "Energija" arodorganizācijas "Kaskāde" priekšsēdētāja, Pļaviņu HES ražošanas tehniķe.